

Światopogląd wspakultury laickiej

Autor tekstu: **Jan Stachniuk**

U podstaw wspakultury laickiej znajdujemy więc zgrupowanie trzech pierwiastków: **personalizmu, wszechmiłości i hedonizmu**. Wspierają się one wzajemnie, dzięki czemu niedobory jednego są sztukowane przez resztę. Szczególnie pomocną rolę odgrywa hedonizm. W rezultacie jego bezodpowiedzialnego pasożytnictwa wszystko, co zostało stworzone przez rozwój cywilizacji, wydaje się przeznaczone do umilania konsumpcji. A że stworzono wiele, usposabia to personalizm i wszechmiłość do mniemania, że wreszcie ziści się marzenie o szczęściu fizjologicznym.

Przypomnijmy sobie, czym jest szczęście fizjologiczne dla personalizmu i wszechmiłości. Dobro to stan biernej niewinności, wolności od wszystkiego, odprężenia, swobody przebiegów procesów fizjologicznych — optimum ciepła, słońca, obfitość wyżywienia, beztroska pustota czystego trwania. **Szczęście kwiatów i motyli** — oto jego streszczenie. Lecz ten ideał nigdy nie bywa osiągany z powodu ciągłego ataku zła, mąającego „dobro”. Zło występuje w postaci złych popędów, niszczycielskich namiętności wewnątrz człowieka, i zła zewnętrznego, którym jest niegościnne środowisko i obiektywne zło społeczne w postaci wojen, wrogości ludzi. Zło wewnętrzne i zewnętrzne powoduje, że stan szczęśliwości fizjologicznej, do której bezdziewiec tęskni wraz z całym żywym światem, nie może być przybliżony. Dlatego też zamiast wymarzonego szczęścia istota żywa doznaje tylko cierpienia. Lecz tu przychodzi z odsieczą pierwiastek hedonistyczny. Widzi on wielkie osiągnięcia cywilizacyjne i kierując się swym pasożytniczym odruchem sądzi, że brak dóbr czy niegościnność środowiska fizycznego, w którym człowiek żyje, jest już do przezwyciężenia: po dokonaniu „rozsądnych” poprawek rozpocznie się używanie bez końca. Wspiera on tu zasady etyczne wszechmiłości, dla której też nie istnieją prawa walki o byt, wykwitające z niedostatecznej ilości dóbr, czyli z niedorozwoju produkcji; „miłość” bowiem wierzy, że zło i cierpienia są spowodowane przez kierowanie się ludzi uczuciami innymi niż miłość; gdyby zamiast chciwości, nienawiści, walki, konkurencji, wydzierania dóbr stosowali „miłość”, ilość zboża, mięsa, maszyn okazałaby się naraz tak duża, że „wszystkim by starczyło”.

Personalizm, wszechmiłość i hedonizm widzą teraz jasno, że ich ideały mogą być urzeczywistnione. Toteż słabnie pierwotny odruch personalizmu, który w przeświadczeniu, że „zło” jest wszechpotężne, stosował maksymę „niesprzeciwiania się złu”. Do głosu dochodzi hedonizm, który zgodnie ze swą zasadą bezodpowiedzialnej konsumpcji zło widzi w tym, że ludzie nie kierują się tylko motywem użycia, lecz jakimiś innymi jeszcze pobudkami. Te inne pobudki uważa on za zgubne. Oczywiście owe „inne” pobudki są właśnie bodźcem twórczości i produkcji, na której hedonizm chce pasożytować. To, co on uważa za przyczynę niedociągnięć, to są właśnie siły motoryczne postępu, i te właśnie chce on usunąć jako „zło”.

Dochodzimy do paradoksu: wspakultura laicka chce urządzić doskonały świat, i w tym celu uważa za konieczne zlikwidować te siły, które utrzymują wytężoną produkcję i dynamikę gospodarczo-techniczną. Inaczej tę rzecz ujmując - wspakultura laicka chce pasożytować na postępie cywilizacji, lecz sądzi, że jeśli są co do tego przeszkody, to tkwią one w tym, co tę cywilizację stwarza i utrzymuje. Wyniki cywilizacji są dla niej „dobrem”, ale aparat i siły, które to dobro stwarzają, są co najmniej podejrzane. Pragnie ona jabłek, ale nie cierpi jabłoni i tego wszystkiego, co z wysiłkiem hodowli jabłoni jest związane. Więcej nawet: jeśli dotychczas były trudności ze zdobyciem jabłek, to tylko dlatego, że zajmowano się jabłonią. Gdyby tego nie czyniono, jabłek byłoby w bród. Tak myśli wspakultura laicka, i pomimo całej groteskowości tego schematu myślenia inaczej być nie może. Różni się ona od totalnej wspakultury krzyża tym, że wierzy w usunięcie przeszkód przed szczęściem fizjologicznym „tu”, nie zaś dopiero „tam”. W tym punkcie chrześcijaństwo ma odrębny sposób widzenia rzeczy.

(...)

W przeciwieństwie do chrześcijaństwa **wspakultura laicka zawsze ubiera się w szatki nowoczesności, postępu, humanizmu**. Ale za to ma taką samą postawę wobec podstawowych sił motorycznych cywilizacji. Wszystko, co wynika z panhumanizmu, ma przeciw sobie zarówno wspakulturę laicką, jak i totalną krzyża. Obie pałają szlachetnym oburzeniem wobec przejawów „dzikich namiętności”, obcych prawdziwemu „humanizmowi” i „miłości człowieka”. Znikają tu rozdmuchane różnice i wyłania się **jednolity front pandekadentyzmu**.

(Publikacja: 03-08-2002)

Oryginał. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1765>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl